

A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ
SZOCIÁLIS ELLÁTÓRENDSZERT ÉS A
FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK JOGAIT ÉRINTŐ
FŐBB JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSOK RÖVID
ÖSSZEFOGLALÓJA

A kiadvány az EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 kódszámú „**TÁRS PROJEKT - Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása**” című kiemelt projekt keretében készült.

Készítette:
Réti Ferencné

Szerkesztette:
Balog-Urbanovszky Zsuzsanna

A kiadvány a TÁRS projekt Szolgáltatásfejlesztési Munkacsoport koordinálásával készült.

2017.

Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft.

1071 Budapest, Damjanich utca 4.

Telefon: +36 1 450 3230, +36 1 450 3240

E-mail: titkarsag@fszk.hu

Weboldal: www.fszk.hu

Nyilvántartásba vételi szám: E-000892/2014

Az elmúlt hónapokban több olyan jogszabály-módosítás is történt, amely érinti a fogyatékos személyek ellátását nyújtó szolgáltatásokat. A fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthonainak kiváltása és az újonnan létrejövő támogatott lakhatás szolgáltatások tapasztalatai alapján felülvizsgálatra kerültek a Szt. vonatkozó szabályai¹, melynek következtében a biztosítandó szociális szolgáltatások, a komplex szükségletfelméréssel és a térítési díjfizetés szabályaival összefüggő egyes kérdések is átalakultak. Ezt követően 2017. február 14-én megjelent a Szt. végrehajtási rendelete, amely többek között módosította „A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről” szóló 1/2000. (I.7.) SZCSM rendeletet.²

Az általunk kiemelt jogszabály-módosításokat a tartalomjegyzékben látható módon 7 terület megjelölésével foglaltuk össze:³

TARTALOMJEGYZÉK

Szolgáltatási elemek	4
Támogatott lakhatás szolgáltatást érintő további jogszabályváltozások.....	7
Közösségi alapú szolgáltatásra való áttérést előmozdító jogszabályváltozások - Intézményi Férőhely Kiváltástól a Támogatott lakhatásig	8
Komplex támogatási szükségletfelmérést érintő jogszabályváltozások.....	9
Az ellátottak szociális intézményen belüli foglalkoztatásának módosítása	10
Az intézmények, szolgáltatások működését érintő jogszabályváltozások	11
Fogyatékos emberek jogait, támogatását érintő egyéb jogszabály-módosítások	13

¹ 2016. évi CLXV. törvény egyes gyermekvédelmi és egészségügyi tárgyú törvényeknek a gyermekek biztonságának és védelmének fokozása érdekében történő módosításáról, Magyar Közlöny 2016. évi 208. száma (2016.december 19)
<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK16208.pdf> (letöltve: 2017.02.16)

² Az emberi erőforrások miniszterének 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelete egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról Magyar Közlöny 2017. évi 22. száma (2017. február 14.)
<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK17022.pdf> (letöltve: 2017.02.16)

³ Hangsúlyozzuk, hogy ez a rövid összefoglaló nem teljes körű, nem helyettesíti a jogszabályok teljes körű átolvasását és értelmezését. A témában továbbá teljes körűen tájékozódhatnak a Kézenfogva Alapítvány által szervezett „Változó jogszabályi környezet kihívásai a fogyatékos személyeket ellátó intézmények számára” c. képzés keretében, amelynek háttér tananyaga –készített Dr.Gazsi Adrienn-jelentős segítséget adott ezen dokumentum összeállításához.

Jelentős változás a támogatott lakhatás keretében, hogy a lakhatási szolgáltatás, az esetvitel és a társadalmi életben való részvételt segítő más szolgáltatások mellett biztosítandó szolgáltatási elemek meghatározásra kerülnek. Az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 75.§ (1 a - d)- nevesíti azokat a szolgáltatási elemeket, melyeket a támogatott lakhatás ellátás során biztosítani kell az ellátást igénybevevő komplex szükségletfelmérés eredménye alapján, melyeket a 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a következő módon definiált:

Szolgáltatási elem: a szakmai programban a szolgáltatás részeként megjelenő alábbi tevékenységek összessége.

Támogatott lakhatáshoz kapcsolódó szolgáltatási elemek

- 1.) **Lakhatási szolgáltatás:** az életkorhoz, egészségi állapothoz, családi állapothoz vagy helyzethez igazított, rövid vagy hosszú távú lakhatási lehetőség, amely elősegíti a személyes biztonságot és az emberi méltóság megőrzését, a tanulásban, a foglalkoztatásban és a közösségi életben való részvételt, illetve a családtagok közötti kapcsolat fenntartását.
- 2.) **Az önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében a mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett esetvitelt**
- 3.) **A közszolgáltatások és a társadalmi életben való részvételt segítő más szolgáltatások igénybevitelében való segítségnyújtás**
- 4.) **Az ellátott komplex szükségletfelmérése alapján, erre vonatkozó igény esetén nyújtható 9 új szolgáltatási elem:**
 - a.) **felügyelet:** az igénybe vevő lakó- vagy tartózkodási helyén, illetve a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgáló, személyes vagy technikai eszközzel, eszközökkel biztosított kontroll,
 - b.) **étkeztetés:** gondoskodás hideg, illetve meleg ételről alkalmmal vagy rendszeresen a szolgáltatást igénybe vevő lakhelyén, szolgáltatónál, egyéb étkezdében vagy közterületen,
 - c.) **gondozás:** az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszaailleszkedését,
 - d.) **készségfejlesztés:** az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására,
 - e.) **tanácsadás:** az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul,
 - f.) **pedagógiai segítségnyújtás:** szocializációs, pedagógiai, andragógiai és gerontológiai eszközökkel végzett tervszerű tevékenység, folyamat, amely olyan viselkedések, attitűdök, értékek, ismeretek és képességek átadásának közvetlen és közvetett módját teszi lehetővé, gyakoroltatja, aminek eredményeként az igénybe vevő lehetőséget kap képességei kiteljesítésére, fejlődésében egy magasabb szint elérésére,
 - g.) **gyógypedagógiai segítségnyújtás:** a fogyatékból adódó akadályozottság kompenzációjára szolgáló – a gyógypedagógia körébe tartozó – komplex tevékenységrendszer az igénybe vevő, családja és környezete képességeinek

legteljesebb kibontakoztatása, a funkciózavarok korrekciója és a rehabilitáció érdekében,

- h.) **szállítás:** javak vagy szolgáltatások eljuttatása az igénybe vevőhöz, vagy az igénybe vevő eljuttatása a közszolgáltatások, szolgáltatások, munkavégzés, közösségi programok, családi kapcsolatok helyszínére, ha szükségleteiből adódóan mindezek más módon nem oldhatóak meg,
- i.) **háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás:** az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani.

Az Szt. 75.§-ban meghatározásra került, hogy az egyes szolgáltatási elemeket mely alapszolgáltatások útján lehet biztosítani, melyek a következők:

A támogatott lakhatás szolgáltatásai és az irányadó alapszolgáltatások kapcsolata⁴

Szolgáltatás biztosítás esetei	TL szolgáltatás	Alapszolgáltatások „kiszerezés” esetén	Szolgáltatás biztosítás formái
TL KERETÉBEN BIZTOSÍTANI KELL MINDEN ESETBEN	LAKHATÁSI SZOLGÁLTATÁS ESETVITEL KÖZSZOLGÁLTATÁSOK ÉS A TÁRSADALMI ÉLETBEN VALÓ RÉSZVÉTELT SEGÍTŐ MÁS SZOLGÁLTATÁSOK IGÉNYBEVÉTELÉBEN VALÓ SEGÍTSÉGNYÚJTÁS	NINCS, a FENNTARTÓ CSAK MAGA biztosíthatja	FENNTARTÓ MAGA
SZÜKSÉGLETFELMÉRÉS ALAPJÁN, IGÉNY ESETÉN KELL BIZTOSÍTANI	FELÜGYELET	- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás - támogató szolgáltatás - nappali ellátás	FENNTARTÓ MAGA: TÁMOGATOTT LAKHATÁS RÉSZEKÉNT
	ÉTKEZTETÉS	- étkeztetés - nappali ellátás	FENNTARTÓ MAGA: SAJÁT
	GONDOZÁS	- házi segítségnyújtás - közösségi alapellátás - támogató szolgáltatás - nappali ellátás	FENNTARTÁSÁBAN ÁLLÓ szociális szolgáltatások útján
	KÉSZSÉGFEJLESZTÉS	- közösségi alapellátás - támogató szolgáltatás - nappali ellátás	KISZERZŐDÉS: szociális szolgáltatást nyújtó szolgáltatóval, intézménnyel kötött MEGÁLLAPODÁS útján
	TANÁCSADÁS	- közösségi alapellátás - támogató szolgáltatás - nappali ellátás - család- és	KISZERZŐDÉS: támogatott lakhatást nyújtó fenntartóval HÁLÓZATBAN

⁴dr.Gazsi Adrienn (2017): IFKT -3. modul, Szolgáltatási környezet

Szolgáltatás biztosítás esetei	biz-	TL szolgáltatás	Alapszolgáltatások „kiszereződés” esetén	Szolgáltatás biztosítás formái
			gyermekjóléti szolgáltatás	INTÉZMÉNYEN KÍVÜLI SZERVEZET: MEGÁLLAPODÁS
		PEDAGÓGIAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS	- támogató szolgáltatás - nappali ellátás - család- és gyermekjóléti szolgáltatás - gyermekek napközbeni ellátása	
		GYÓGYPEDAGÓGIAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS	- támogató szolgáltatás - nappali ellátás - család- és gyermekjóléti szolgáltatás	
		SZÁLLÍTÁS	- támogató szolgáltatás - falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás	
		HÁZTARTÁSI VAGY HÁZTARTÁST PÓTLÓ SEGÍTSÉGNYÚJTÁS	- házi segítségnyújtás - nappali ellátás - támogató szolgáltatás nyújtás	

E módosítás nem jelenti a támogatott lakhatás és az egyes alapszolgáltatások után járó költségvetési támogatás egyidejű igénybevételét, mivel a költségvetési törvény szabályai a támogatott lakhatás esetében – 2017. évtől a támogató szolgáltatás és a közösségi alapellátások kivételével kizárják ezt a lehetőséget.

A szociális szolgáltatások terén további 3 új szolgáltatási elem került bevezetésre, amelyek a következők:

- 1.) **megkeresés:** szociális problémák által érintett vagy veszélyeztetett azon egyének közvetlen, illetve közvetett módon történő elérése vagy felkutatása (a releváns szolgáltatásokhoz való hozzájuttatás céljából), akik vélhetően jogosultak egy adott szolgáltatásra, de azt bármilyen okból elérni nem tudják,
- 2.) **esetkezelés:** az igénybe vevő, vevők szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő, vevők saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.
- 3.) **közösségi fejlesztés:** egy településrész, település vagy térség lakosságát érintő integrációs szemléletű, bátorító-ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenység, amely különböző célcsoportokra vonatkozó speciális igényeket tár fel, szolgáltatásokat kezdeményez, közösségi együttműködéseket valósít meg.

A TÁMOGATOTT LAKHATÁS SZOLGÁLTATÁST ÉRINTŐ TOVÁBBI JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSOK

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

- Módosítva lett a célcsoport megjelölés: 75.§ (1) a támogatott **lakhatás célcsoportjából kiveszi a demenciában szenvedő személyeket**
- 75.§ (9a) A támogatott lakhatás a komplex szükségletfelmérés alapján határozott vagy határozatlan időtartamú.
- 94/C.§ (4) A támogatott lakhatás igénybevételeéről szóló **megállapodás kötelező elemeivé teszi az egyén számára nyújtott szolgáltatási elemek nevesítését**
- A támogatott lakhatás biztosítását az Szt. 88.§ a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság kötelező feladatává teszi, csak úgy, mint a fejlesztő foglalkoztatás biztosítását
- 96.§ (1f). Az Együttélés szabályairól az intézménybe való felvételkor az intézmény tájékoztatást ad a jogosult és hozzátartozója számára
- Az Szt. 109. § (2) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki: Az intézmény vezetője az áthelyezést különösen akkor kezdeményezheti, ha a jogosult támogatott lakhatás esetében az együttélés szabályait olyan súlyosan megszegi, hogy azzal az igénybevevő testi és lelki épségét vagy vagyonát veszélyezteti.”
- 115§ (1) a) – b) Támogatott lakhatás esetén külön kell meghatározni a térítési díjat lakhatási szolgáltatásra és a komplex szükségletfelmérés szerinti szolgáltatásokra.
- 115.§(2a) Az ellátottat a személyi térítési díj konkrét összegben megállapított legmagasabb összegéről és a havi ellátmány szabályairól kell tájékoztatni
- A támogatott lakhatásért fizetendő személyi térítési díj továbbra sem haladhatja meg az igénybevevő havi összes jövedelmének 80%-át, valamint meghatározásra kerül, hogy a személyi térítési díj a lakhatás intézményi térítési díjából, valamint az előző hónapban ténylegesen igénybevett szolgáltatási elemek intézményi térítési díjából áll
- 117§ (2) c) új elemként jelenik meg a havi ellátmány, melynek biztosításával lehetővé válik a segítséggel történő pénzkezelés és egyéni vásárlás. Havi ellátmány annak a személynek jár, aki jövedelemmel nem rendelkezik vagy a személyi térítési díja eléri a havi jövedelmének 80%-át. Az ellátmányt szükségleteinek egyéni vásárlás keretében történő fedezésére fordíthatja. Az ellátmány összegét az együttélés szabályai között kerül megállapításra.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet

- 2.§ I) Meghatározza a 9 db új szolgáltatási elem tartalmát. (ld. fent a szolgáltatási elemek címszó alatt)
- 5.§ (4b) A támogatott lakhatás tekintetében a fenntartónak rendelkeznie kell az együttélés szabályaival, melynek kötelező tartalmi elemei ugyanitt meghatározásra kerülnek
- 5/A.§ (1) c) A szolgáltatóknak szakmai programjaikban meg kell jeleníteni az ellátás keretében nyújtott szolgáltatási elemeket, tevékenységeket. 119.§(1)-ben a jogszabály módosítás életbelépése idején már működő intézmények esetében a szakmai program módosítását **2017. december 31-ig kell elvégezni**
- a Rendelet az egyes alapszolgáltatások szabályozásának pontjaiban részletesen meghatározza az adott alapszolgáltatás által biztosítható szolgáltatási elemeket. (ld. fent a szolgáltatási elemek címszó alatt)
- 110 F§ a következő (2a) bekezdéssel egészül ki ha a lakhatási szolgáltatást társasházban nyújtják, a lakhatási szolgáltatás céljára szolgáló lakások száma nem haladhatja meg a társasházban lévő összes lakás, valamint az egy emeleten lévő lakások 30%-át
- A Rendelethez új 2.számú melléklet került kidolgozásra a személyes gondoskodás formáinak szakmai létszámnormáiról. Támogatott lakhatás esetén, ha a fenntartó a szükségletfelmérés szerinti szolgáltatási elemeket a támogatott lakhatás részeként biztosítja, a szolgáltatási elemeket nyújtó munkatársakat az adott alapszolgáltatásra a 2.számú mellékletben meghatározott munkakörökben foglalkoztathatja.

29/1993 (II.17.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról

- 3.§A rendelet meghatározza a támogatott lakhatás szolgáltatásért fizetendő térítési díj számításának alapjait és módszerét az Szt. vonatkozó rendelkezéseivel összhangban, szolgáltatási elemekre vonatkozóan. Ennek megfelelően az étkeztetés költségét ellátási napra, a szállítást szállítási kilométerre vetítve, a többi szolgáltatás elem vonatkozásában igénybevett órára vetítve állapítja meg.

KÖZÖSSÉGI ALAPÚ SZOLGÁLTATÁSRA VALÓ ÁTTÉRÉST ELŐMOZDÍTÓ JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSOK-

INTÉZMÉNYI FÉRŐHELY KIVÁLTÁSTÓL A TÁMOGATOTT LAKHATÁSIG

A jogalkotó célja a fogyatékossgal élő személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló 2017-2036. évekre vonatkozó hosszú távú koncepciójával⁵ összhangban a szakosított intézményi férőhelyre várakozók figyelmének a támogatott lakhatás szolgáltatás felé való terelése.

1993. évi III.tv. (Szt.) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (70§ és 75§)

- 70.§ (5a) A fogyatékos személyek otthonában történő elhelyezés előtt elvégzett alapvizsgálattal egyidejűleg a komplex kiváltási szükségletfelmérést is el kell végezni. Az intézmény vezetője tájékoztatja az ellátást igénylőt a támogatott lakhatás igénybevételének lehetőségéről
- Emellett a támogatott lakhatás igénybevétele előtt a komplex szükségletfelmérés mellett el kell végezni a fogyatékos személyek alapvizsgálatát is
- Ha az ellátott 50 férőhelyesnél nagyobb ápolást, gondozást nyújtó intézményből kerül támogatott lakhatásba, az ápolást, gondozást nyújtó intézmény férőhelyszámát - a támogatott lakhatásba átkerülő ellátottak számával megegyezően - csökkenteni kell.

Átmeneti ellátási formák megszüntetése

- Az Szt. 138. § (4) bekezdése szerint átalakuló **átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény 2022. december 31-ig működhet.** Az ezt követően átmeneti elhelyezést igénylő fogyatékos személyek számára egyéb bentlakásos szakosított ellátás igénybevétele válik lehetővé határozott időre kötött megállapodással.

Az intézmények a következőképpen alakulhatnak át:

- fogyatékos személyek gondozóháza → fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye vagy támogatott lakhatás,
- pszichiátriai beteg személyek átmeneti otthona → pszichiátriai betegek rehabilitációs intézménye vagy támogatott lakhatás
- szenvedélybetegek átmeneti otthona → szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye vagy támogatott lakhatás

⁵A fogyatékossgal élő személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló 2017-2036. évekre vonatkozó hosszú távú koncepcióról

<http://www.kormany.hu/download/c/23/f0000/kiv%C3%A1lt%C3%A1sr%C3%B3l%20sz%C3%B3l%C3%B3%20koncepc%C3%B3.pdf> (letöltve: 2017.02.16)

1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

- 5/A.§ (2) d) pontjában meghatározza, hogy az intézménynek a szakmai programjához mellékelni kell az 50 fő feletti fogyatékos személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegek ápoló-gondozó otthona esetében az intézményi férőhely kiváltási tervet. Végrehajtási határidő 2018.december 31.

FONTOS KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓ EHHEZ KAPCSOLÓDÓAN: Azon ápoló-gondozó otthonok, amelyeknek egyelőre nincs lehetőségük a pályázati forrásból megvalósuló intézményi férőhely kiváltásban való részvételre, az intézményi férőhely kiváltási terv (IFKT) elkészítéséhez útmutatót fognak kapni, mely az ágazati minisztérium (EMMI) honlapján lesz elérhető. További szakmai, módszertani támogatás kidolgozása folyamatban van, amelyről a későbbiekben az EMMI, illetve az FSZK honlapján tájékozódhatnak. Folyamatos figyelemmel kísérésüket szíves figyelmükbe ajánljuk!

A Kormány 1023/2017. (I. 24.) Korm. határozata⁶ a fogyatékossgal élő személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló 2017–2036. évekre vonatkozó hosszú távú koncepcióról

- A Kormány elfogadja a fogyatékossgal élő személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló 2017–2036. évekre vonatkozó hosszú távú koncepciót, és elrendeli, hogy a 2017–2036. közötti években megvalósuló férőhely kiváltási folyamatot az abban foglaltak szerint kell végrehajtani.⁷

KOMPLEX TÁMOGATÁSI SZÜKSÉGLETFELMÉRÉST ÉRINTŐ JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSOK

- **1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet 14.sz. melléklete** , a komplex szükségletfelmérés Szükségletprofil összefoglaló táblázata hatályát veszti és helyette a módosító rendelet 11 sz. melléklete, a Komplex támogatási szükségletmérő eszköz összegző lapja kerül bevezetésre.

⁶ Magyar Közlöny, 2017. évi 9. szám (2017. január 24.)
<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK17009.pdf>

⁷ A fogyatékossgal élő személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló 2017-2036. évekre vonatkozó hosszú távú koncepcióról
<http://www.kormany.hu/download/c/23/f0000/kiv%C3%A1lt%C3%A1s%C3%B3l%20sz%C3%B3l%C3%B3%20koncepci%C3%B3.pdf> (letöltve: 2017.február 16)

AZ ELLÁTOTTAK SZOCIÁLIS INTÉZMÉNYEN BELÜLI FOGLALKOZTATÁSÁNAK MÓDOSÍTÁSA

1993. évi III. tv. (Szt.) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

A szociális foglalkoztatást -ezen belül a munka-rehabilitációs és a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás- 2016. év végi törvénymódosítással átalakították, s új FEJLESZTŐ FOGLALKOZTATÁS néven került megnevezésre. Ennek részletes összefoglalója megtalálható [ITT](#).

1/2000 (I.7.) SzCsM rendelet A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

- 2017. április 01-től fejlesztő foglalkoztatás valósul meg, mely szociális szolgáltatásként kerül bejegyzésre.
- A rendelet módosítása értelmében 2017. április 1-től kétféle jogviszonyban történő foglalkoztatás biztosítása lehetséges a fejlesztő foglalkoztatás keretében: Mt. szerinti munkaviszony, illetve az Szt. szerinti fejlesztési jogviszony.
- Meghatározza a fejlesztő foglalkoztatás szakmai tartalmát, melyet Foglalkoztatási Szakmai Programban kell rögzítenie. Részletesen meghatározza, a foglalkoztatás célját, kereteit, tevékenységi területeit, a fejlesztő foglalkoztatás szolgáltatást igénylővel kötendő fejlesztési szerződés, illetve munkaszerződés tartalmát.
- A foglalkoztatásban résztvevők számára továbbra a fejlesztési jogviszonyra irányuló szerződés, illetve a munkaszerződés megkötését követő 30 napon belül egyéni foglalkoztatási terv készítése szükséges, melynek tartalmi elemiről szintén rendelkezik.
- Meghatározza az egyes foglalkoztatási formákban való részvétel bemeneti követelményeit, melyek a fejlesztési jogviszony esetében korábbi rehabilitációs alkalmassági vizsgálat során munkarehabilitációra kapott szakértői javaslat annak lejáratí határidejéig, majd ezt követően munka és szervezetpszichológus szakvéleménye alapozza meg a szerződéskötést.
- A fejlesztő foglalkoztatás tárgyi feltételeit a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimálisszintjéről szóló 3/2002. (II. 8.) SZCSM–EüM együttes rendelet határozza meg.”
- Fejlesztő foglalkoztatás esetében 50 foglalkoztatottra vetítve a kötelező szakmai létszám 1 intézményvezető és 2 fő segítő munkatárs
- A 65. § A foglalkozási rehabilitációs szakértőkről szóló 8/2012. (II. 21.) NEFMI rendelet módosításával a fejlesztő foglalkoztató a szociális foglalkoztatóval szemben nem működési engedélyt kér a hatóságtól (megyei KH), hanem kérelmezi a szolgáltatói nyilvántartásba vételét;⁸

➤ Mi szükséges a fejlesztő foglalkoztatás szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzéshez?

Fejlesztő foglalkoztatás esetén az engedélyes bejegyzése vagy adatmódosítás iránti, 2017. április 1-jét megelőzően indult eljárást az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelettel megállapított szabályok alapján kell lefolytatni, ha az engedélyes működésének kezdő időpontja, illetve az az időpont, amelytől kezdődően az engedélyes az adatmódosításnak megfelelően működtethető, 2017. március 31-ét követően van.

- **Mt. szerinti jogviszonyban való részvétel feltételei:**
 - 16. életév betöltése
 - Irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt nem éri el
 - Szt. 99/B. § (2) szerinti szolgáltatásokra intézményi jogviszonnyal rendelkezik
 - A munkakör betöltéséhez előírt foglalkozás-egészségügyi orvosi vizsgálat szerint a tevékenységre alkalmas
 - Egyéni foglalkoztatási terv
 - Munkaidő: max. 8 óra/nap 40 óra/hét, havi munkaidőkeret, egyenlőtlen, napi munkaidő beosztás
 - Díjazás: Mt. szerint
- **Szt. szerinti fejlesztői jogviszonyban való részvétel feltételei:**
 - Munka- és szervezetpszichológus által kiadott javaslattal rendelkezik, vagy
 - Rehabilitációs alkalmassági vizsgálat eredményeképpen kiadott, hatályos, munka-rehabilitációt javasoló szakvéleménnyel rendelkezik
 - Egyéni foglalkoztatási terv
 - Munkaidő: max. 6 óra/nap, 30 óra/hét, egyenlőtlen napi munkaidő beosztás
 - Díjazás: min .órabér 30%-ánál nem lehet kevesebb
- Fejlesztő foglalkoztatás esetén a foglalkoztatási hely tulajdoni lapjának másolatát, továbbá – ha a tulajdoni lap a használat jogcímét nem igazolja – a használati jogcímét bizonyító egyéb okirat másolatát.
- Az előzetes szakhatósági hozzájárulást, ha a fenntartó beszerezte.
- A fejlesztő foglalkoztatás keretében végzett tevékenység megkezdéséhez szükséges hatósági engedély másolatát vagy a bejelentés teljesítését igazoló okirat másolatát, ha a tevékenység csak hatósági engedéllyel vagy bejelentési kötelezettség teljesítése esetén végezhető.

AZ INTÉZMÉNYEK, SZOLGÁLTATÁSOK MŰKÖDÉSÉT ÉRINTŐ JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSOK

1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

- 6.§ (8a) A vezetői megbízással rendelkező személyek vezetőképzésen vesznek részt.
- 101/B. § (1) Bentlakásos intézményi szolgáltatás megszervezése az alábbi formákban történhet:
 - egy ellátotti csoport részére azonos gondozási feladatok ellátása (tisztá profilú intézmény),
 - több intézménytípus szolgáltatásainak biztosítása részleg kialakításával (részlegek),
 - több intézménytípus különálló szervezeti egységekben történő megszervezése (integrált intézmény).
- (2) Az (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott esetekben a tárgyi-személyi feltételek tekintetében speciális feltételek állapíthatók meg, azonban az egyes intézménytípusoknak vagy részlegeknek külön-külön meg kell felelniük az
 - egy főre jutó lakóterület nagyságára,
 - egy lakószobában elhelyezhető személyek számára vonatkozó előírásoknak.
- (3) Ha több bentlakásos intézményi ellátás kerül egy intézmény keretében megszervezésre, az intézményvezetői munkakört az intézmény által nyújtott bármelyik ellátási forma vezetőjére meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személy betöltheti.
- (4) Szervezeti integráció esetén az egyes munkakörökre vonatkozó szakmai létszámok összeszámolhatóak, és az együttes létszám
 - a) ápoló, gondozó munkakörök esetében,

- aa) ha az adott munkakörökben legfeljebb 20 fő dolgozik, 10%-kal,
- ab) ha az adott munkakörökben 20 főnél többen dolgoznak, 5%-kal,
- b) ha az együttes létszám 1 fő feletti, terápiás munkatárs és szociális munkatárs munkakörökben 1 fővel csökkenthető..

- 111.§ A Rendelet „A Szociális ellátások feladatainak segítése” alcímben foglaltak az egységes szolgáltatásszervezési koncepciók létrejöttét hivatott segíteni, melyben a településen felmerülő szükségletek és igények alapján kell kialakítani. Elősegíti az együttműködést az alap-, és szakosított ellátást nyújtó szolgáltatók között.
 - Az erre reflektáló 111/A. § (1) Az Szt. 92. § (3) bekezdése szerinti **szolgáltatástervezési koncepció** tartalmazza különösen
 - a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
 - az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
 - a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
 - az egyes ellátotti csoportok, így az idősök, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.
 - (2) A megyei jogú város és a főváros koncepciója az (1) bekezdésben foglaltakon túl tartalmazza különösen
 - a megye, főváros területén működő szolgáltatási rendszer struktúráját, legfontosabb jellemzőit,
 - a szolgáltatások iránti igények alakulását, a várakozók számát, korösszetételét, legfontosabb szociális jellemzőit,
 - a szolgáltatások iránt jelentkező szükségletek alapján az intézményrendszer korszerűsítésének irányait.
 - (3) A megye, a főváros területén működő egyházi fenntartók és nem állami fenntartók kötelesek együttműködni és adatot szolgáltatni a koncepció készítése során.
 - (4) A szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményezteti az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi. A megyei jogú városi önkormányzata jóváhagyott szolgáltatástervezési koncepciót megküldi a szociál-, és nyugdíjpolitikáért felelős miniszternek.
 - (5) A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.
- 111/B. § (1) Az Szt. 58/B. § (2) bekezdése alapján létrehozott **szociálpolitikai kerekasztal** tagjai a helyi önkormányzat, illetve a társulás területén szociális intézményeket működtető fenntartók képviselői, továbbá a helyi rendeletben meghatározott szervezetek képviselői.
 - (2) A szociálpolitikai kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart. Feladata különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos végigkísérése.

1993. évi III.tv. (Szt.) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

- 64.§(8) 2017. január 1-től a **szociális diagnózis** készítését a család- és gyerekjóléti központok feladataul rendeli. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális szolgáltatókat és a szociális intézményeket.
- 20.§(2e) Annak érdekében, hogy az intézményvezető fel tudja venni a kapcsolatot az ellátott nagykorú gyermekével, szükséges az Szt szerinti intézményi nyilvántartás adatainak kiegészítése a nagykorú gyermek nevének, elérhetőségének adataival.
- 58/A.§(2f) pontjában a befogadási szabályok módosulnak a tekintetben, hogy az egyedi miniszteri döntésekre ezen túl ütemezetten, évente két alkalommal kerül sor, valamint, ha a fenntartóváltás költségvetési többletkiadást, akkor a befogadáshoz nem kell az államháztartásért felelős miniszter egyetértését kérni.

- 101.§ (2) Az intézményi jogviszonyról szóló megállapodás felmondásának okai kiegészülnek az ellátott jogosultságának megszűnésével (3a) pontban kifejti, hogy alapszolgáltatás esetén amennyiben a jogviszony jogszabályváltozás miatt szűnik meg, akkor nem indokolt a felmondási idő előírása.
- 117/D.§ Amennyiben tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén az ellátottnak sem jövedelme, sem vagyona nem fedezi az intézményi térítési díjat, és más személy sem vállalta önkéntesen megfizetését, akkor a módosítás lehetővé teszi, hogy az intézményvezető az ellátott nagykorú gyermekével kössön megállapodást az intézményi és a személyi térítési díj közötti különbözet megfizetése céljából. Amennyiben nem jön létre megállapodás, a díjkülönbözet megtérítése céljából, akkor bírói úton követelhető az ellátott nagykorú gyermekétől tartási kötelezettségével és képességével arányban.

FOGYATÉKOS EMBEREK JOGAIT, TÁMOGATÁSÁT ÉRINTŐ EGYÉB JOGSZABÁLY MÓDOSÍTÁSOK

1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

- Az R. a 43. §-t követően az Szt. 99.§-val összhangban kiegészül az „Érdekképviselői fórum” alcímmel, amelyben részletesen szabályozza az ellátotti jogok érvényre jutását segítő fórum összetételét, működését, feladatait.

141/2000 (VII.9.) Kormányrendelet a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól

- 18.§A fogyatékosági támogatás iránti kérelem nyomtatványa térítésmentes. A nyomtatványok előállításáról a járási hivatal gondoskodik.
- 19.§A fogyatékosági támogatás megállapítása esetén
 - a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló kormányrendelet szerinti utazási kedvezmény igénybevétele és
- a jogszabályban meghatározott adókedvezmény megállapítása céljából a fogyatékosági támogatást megállapító határozattal egyidejűleg hatósági igazolványt kell kiadni. A hatósági igazolvány tartalmazza a jogosult családi és utónevét, születési helyét, születési idejét, a kiállítás alapjául szolgáló tény, a hatósági igazolvány által igazolt jogot és az igazolvány hatályát. A hatósági igazolvány a felülvizsgálat időpontjáig, de legfeljebb 5 évig hatályos. Ha a fogyatékosági támogatásra jogosult személy állapota végleges, a hatósági igazolványt - a 6. § (1) bekezdése szerinti szakkérdés vizsgálata nélkül - további 5 éves időtartamra ki kell adni.
- Ugyanezen rendelet módosítása: 20 §-sal egészül ki, mely a 19§-ban foglaltakat a 2017. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell, azaz a 2017.január 1-jét megelőzően kiállított hatósági igazolványt a jogosult kérelmére cserélni kell azzal, hogy az így kiállított hatósági igazolvány hatálya megegyezik a korábbi hatósági igazolvány hatályával.

Budapest, 2017. február 22.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE